

Rarara, wie ben ik?

			
	Er moeten bladeren te vinden zijn (winter is minder geschikt, tenzij je met een vruchten-tabel werkt)	Op een locatie waar veel verschillende boombladeren te vinden zijn.	-bomenrace -bomenboek maken -boomsoorten leren kennen -boommemory

Leerdoelen:

- Veel voorkomende planten, zwammen of bodemdieren in een paar gekende biotopen uit de omgeving herkennen en benoemen
- Planten of dieren met elkaar vergelijken op basis van minstens 1 gegeven criterium
- Eenvoudige determinatietabellen van planten, zwammen of dieren hanteren en interpreteren.

Samenvatting:

In het bos staan heel wat soorten planten en bomen. Daarnaast leven er ook heel wat verschillende diertjes! Met behulp van determinatiefiches maken de leerlingen kennis met verschillende soorten bomen, planten of kriebeldiertjes. Door elkaar gerichte vragen te stellen over de kenmerken van hun eigen blad of dier komen ze langzaam aan te weten wie ze zijn.

Uitgewerkte activiteit:

Werkvorm: determineren, verzamelen

Inkleding: /

Materiaal en voorbereiding:

- Bomen:
 - o voor elke leerling (of per 2 ln) een boomdeterminatiefiche (bladeren of vruchten). Voor deze activiteit wordt een boomdeterminatiefiche met bladeren gebruikt, van Veldwerk Nederland. Deze kan je online

bestellen via www.veldwerkwinkel.nl. Ook de JNM (jeugdbond voor natuur en milieu) verkoopt zoekkaarten (www.jnm.be)

- o Bladeren uit het bos
- Bodemdieren:
 - o voor elke leerling (of per 2 leerlingen) een zoekkaart van bodemdieren.
 - o Kaartjes van bodemdieren (downloaden op www.deboomin.eu - 1ste of 2de graad, levende natuur, ik ben een spin en heb zin in...)
- papieren plakband (bv Tessa-crêpe) / een rekker om rond het hoofd te dragen (waar kaartjes of bladeren tussen kunnen).

Verloop activiteit:

De activiteit verloopt in 2 delen. Het eerste deel dient ter kennismaking van enkele boomsoorten/kriebeldiertjes. De leerlingen worden gewoon om met een determinatietabel te werken. Tijdens het 2de deel testen ze elkaar. Kunnen ze raden welk blad op hun voorhoofd hangt of welk kriebeldier ze zijn?

Tip: overloop eerst samen met de kinderen de moeilijke termen die op de fiche staan. bijvoorbeeld:

- verschil tussen samengesteld en enkelvoudig blad
- verschillende types bladrand
- wat zijn 'nerven'
- wat is 'een tegenoverstaande bladstand)
- wat zijn dekschilden bij insecten
- enz.

Deel 1

De leerlingen vormen groepjes van 2. Elke leerling heeft een boomspecificatiefiche voor zich. In hun hoofd kiezen ze elk 1 boomsoort/diersoort die op de fiche staat. De bedoeling is dat de andere dit kan raden door gerichte vragen te stellen.

Een specificatiefiche is opgebouwd uit steeds specifiekere vragen. Elk om beurt stellen de leerlingen een vraag aan de ander. We beginnen bij start.

Voorbeeld: Heeft de boom naalden? Is het antwoord ja, dan ga je naar vraag: 'Zijn er naalden die in kransjes bij elkaar staan?'. Is het antwoord nee, dan ga je naar vraag: 'Is het blad samengesteld uit meerdere blaadjes?'. Dan is de ander aan de beurt.

Zo gaan we steeds verder tot we bij een bepaalde boomsoort aankomen. Denk je dat je weet welke boom de ander in zijn hoofd heeft? Dan zeg je: 'ik denk dat jij aan boom xx dacht!'. Klopt het?

Klopt het niet, is er ergens iets misgelopen met de vraagstelling.

Dit spelen we een paar keer zodat de leerlingen vertrouwd geraken met de gebruikte termen en boomsoorten.

Uitgewerkt voorbeeld:

II1: Heeft de boom naalden?

II2: ja

II2: heeft de boom naalden?

II1: nee

II1: zijn er naalden die in kransjes bij elkaar staan?

II2: nee

II2: is het blad samengesteld uit meerdere blaadjes?

II1: ja

II1: staan de naalden 2 aan 2 bij elkaar?

II2: ja

II2: Heeft het blad 5 of 7 blaadjes die op 1 punt samen komen?

II1: ja

II1: zijn de naalden langer dan 8 cm?

II2: ja

II2: is het de Paardekastanje?

II1: ja!!

II1: is het een Zwarte Den?

II2: ja!!

Oplossing: leerling 1 had de paardekastanje in gedachten, leerling 2 had de zwarte den in gedachten.

Deel 2

We blijven in dezelfde groepjes per 2. Iedereen zoekt een boomblad / krijgt een

et de klas de boom in!

en Tetra Pak

bodemdierkaartje van de begeleider en zorgt er voor dat de ander het niet ziet. Dit blad wordt op het voorhoofd bevestigd d.m.v. een rekker of plakband. Met behulp van je determinatietabel (of misschien is dat zelf niet meer nodig) zoek je op van welke boom het blad op jouw hoofd afkomstig is / welk bodemdier jij bent.

Hang nu (elk om beurt) een blad of een kaartje op het voorhoofd van de ander. Let op dat hij/zij niet ziet welk blad/diertje hij/zij is!!

Enkel de persoon met het blad op het hoofd heeft een determinatiefiche. Deze stelt gerichte ja- /neenvragen aan de ander (die wel weet over welk blad het gaat). Zo probeer je uit te zoeken welk blad op je voorhoofd hangt. Je mag vragen van op de fiche gebruiken of zelf vragen bedenken. De persoon die moet antwoorden mag (liefst) niet naar de determinatiefiche kijken. Als de persoon met het blad op zijn hoofd bijvoorbeeld vraagt 'is het een samengesteld blad?', moet de ander weten wat dit betekent!

Let op: bij bodemdieren zijn de vragen vrij moeilijk, tijdens deze oefening laat je de leerlingen wel meekijken op de determinatiefiche.

Juist geraden? Dan is de ander aan de beurt!

Extra:

Je kan dit spel spelen met onder andere boombladeren, boomvruchten, bodemdiertjes of planten.

Bronnen:

- determinatiefiches Veldwerk Nederland (www.veldwerkwinkel.nl)
- www.jnm.be de winkel:
<http://www.jnm.be/index.php?a=118&pag=3016&cat=070000&type=catpag>

Gelinkte activiteiten en leerdoelen:

Er zijn heel wat activiteiten over boomsoorten herkennen:

- bomenrace (3de graad > levende natuur)
- bomenboek maken (alle graden > beleving)
- boomsoorten herkennen (2de en 3de graad > levende natuur)
- memory boom-vrucht (alle graden > levende natuur)
- ik ben een spin en heb zin in (1ste en 2de graad > levende natuur)
- kriebeldiertjes (1ste en 2de graad > levende natuur)